7/6245

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0.KAF.02.01/
KONU: Yazılı Soru Önergesi

10.04.02* 22900

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20/03/2002 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-684-20/1484 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazı konusu, Hatay Milletvekili Sayın Metin Kalkan'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih etmiş olduğu yazılı soru önergesine ilişkin bilgi ekte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EKLER :
EK 1- Cevap Yazısı (1 adet - 5 sayfa)

DAĞITIM

Bilgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğüne

İnönü Bulvarı No : 36 06510 Balgat/ANKARA Tel (Santral): 212 88 00 (50 hat) Fax: 212 87 86

Dış borç stoku üçer aylık aralıklarla yayınlanmakta olup en son stok verileri 1 Nisan 2002 tarihinde açıklanmış ve 31 Aralık 2001 tarihine kadar dış borç verilerini içermektedir. 2001 yılı birinci üç aylık dönem sonu itibariyle toplam dış borç stoku 115.6 milyar dolar iken, 2001 yıl sonu itibariyle 115.1 milyar dolar olmuştur.

DIŞ BORÇ STOKU (Milyar Dolar)

	2001 Q1	2001 Q2	2001 Q3	2001 Q4
DIŞ BORÇ STOKU	**115,606**	**113,068**	**118,488**	**115,110**
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR (2)	26,029	22,132	20,107	16,345
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	89,577	90,936	98,381	98,765
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR(2)	**26,029**	**22,132**	**20,107**	**16,345**
GENEL HÜKÜMET	1,000			
TCMB	608	581	632	590
TCMB KREDİLERİ	23	22	25	20
KREDİ MEKTUPLU DTH	585	559	607	570
TİCARİ BANKALAR	15,276	13,078	10,964	8,095
DİĞER SEKTÖRLER	9,145	8,473	8,511	7,660
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	**89,577**	**90,936**	**98,381**	**98,765**
TOPLAM KAMU	46,779	44,939	47,653	46,083
GENEL HÜKÜMET	41,408	39,731	42,481	41,098
KONSOLİDE BÜTÇE	38,688	37,202	39,990	38,744
YEREL YÖNETİMLER	2,143	1,937	1,909	1,793
FONLAR	574	588	579	558
ÜNİVERSİTELER	3	3	3	3
DİĞER KAMU SEKTÖRÜ (3)	1,125	1,082	1,095	1,116
KİTLER	4,246	4,126	4,076	3,869
Finansal Kit'ler	626	593	602	570
Finansal Olmayan Kit'ler	3,620	3,533	3,474	3,299
TCMB	14,278	17,685	22,075	23,753
TCMB Kredileri	4,961	8,639	12,012	13,643
Kredi Mektuplu DTH	9,317	9,046	10,063	10,110
ÖZEL (4)	28,520	28,312	28,654	28,929
FİNANSAL	6,845	6,452	5,499	5,459
Bankalar	3,988	3,939	3,107	3,217
Bankacılık Dışı	2,857	2,513	2,392	2,242
FİNANSAL OLMAYAN	21,675	21,860	23,155	23,470

Kaynak: Hazine, TCMB
(1) Geçici
(2) TCMB tarafından izlenmektedir.
(3) T.Kalkınma Bankası, T.İhracat Kredi Bankası
(4) 01.10.2001 tarihinden itibaren TCMB tarafından izlenmektedir.

Konsolide Bütçe (Merkezi Hükümet) dış borç stok bilgileri ise aylık periyodlarla yayınlanmaktadır. 2001 yılı Şubat ayı sonu itibariyle 40.6 milyar dolar olan konsolide bütçe dış borç stoku, 2002 yılı Şubat ayı sonunda 47,9 milyar dolara ulaşmıştır.

KONSOLİDE BÜTÇE DIŞ BORÇ STOKU (Milyar Dolar)

	2001 Şubat	2002 Şubat
Konsolide Bütçe		
Vade Yapısı	40,621	47,857
Kısa Vade (1 yıldan az)	1,000	
Orta Vade (1-5 yıl)	5,841	5,994
Uzun Vade (5 yıldan fazla)	33,780	41,863
Alacaklıya Göre	40,621	47,857
Uluslararası Kuruluşlar	5,766	15,430
Hükümet Kuruluşları	6,973	6,173
Ticari Bankalar	6,682	5,856
Tahvil	21,200	20,400

2001 ve 2002 yılları Şubat ay sonları itibariyle iç borç stoku aşağıda verilmiştir:

	Şub.01			Şub.02		
	Trilyon TL	Milyar $	(%)	Trilyon TL	Milyar $	(%)
TOPLAM	45.427,5	49,9	100,0	118.045,5	84,4	100,0
KAMU	19.391,2	21,3	42,7	73.627,5	52,6	62,4
MERKEZ BANKASI	-	-	-	26.416,6	18,9	22,4
KAMU BANKALARI	8.409,4	9,2	18,5	25.270,1	18,1	21,4
TMSF	4.100,4	4,5	9,0	10.455,6	7,5	8,9
DİĞER KAMU(*)	6.881,5	7,6	15,1	11.485,2	8,2	9,7
PİYASA(**)	26.036,3	28,6	57,3	44.418,0	31,7	37,6
KUR (Döviz Alış)		910.535			1.399.316,0	

(*) Kamuya yapılan ortalama satışlar dahil

(**) Aralık 2001'den itibaren TMSF Mevduat Devirleri (4,4 katrilyon TL)piyasa içinde gösterilmiştir.

1997 – 2001 yıllarında gerçekleştirilen dış borçlanmalara ilişkin bilgi, aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

1997-2001 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ KAMU KREDİLERİ

PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI - PROGRAM KREDİLERİNİN BORÇLULARA GÖRE DAĞILIMI

ABD DOLARI

	1997			1998			1999			2000			2001			1997-2001 Yılları Toplamı
	Miktar	Genel Toplam İçindeki Payı	Kendi Sınıfı İçindeki Payı	Miktar	Genel Toplam İçindeki Payı	Kendi Sınıfı İçindeki Payı	Miktar	Genel Toplam İçindeki Payı	Kendi Sınıfı İçindeki Payı	Miktar	Genel Toplam İçindeki Payı	Kendi Sınıfı İçindeki Payı	Miktar	Genel Toplam İçindeki Payı	Kendi Sınıfı İçindeki Payı	
PROJE KREDİLERİ TOPLAMI	3,355,472,755	% 54.12	% 100.00	3,899,850,536	%58.17	%100.00	7,036,422,386	%55.86	%100.00	3,417,264,681	%25.69	%100.00	3,018,723,906	%48.42	%100.00	20,727,734,265
ALTYAPI	1,153,090,117	%18.60	%34.36	1,165,219,734	%17.43	%29.96	661,840,463	%5.25	%9.41	1,152,354,431	% 8.66	%33.72	428,121,254	% 6.87	%14.18	4,560,626,000
EĞİTİM	10,592,249	%0.17	%0.32	311,885,636	%4.66	%8.02	-	-	-	47,700,000	% 0.36	%1.40	12,654,720	% 0.20	%0.42	382,832,605
ENERJİ	328,564,740	%5.30	%9.79	462,350,418	%6.91	%11.89	2,957,586,058	%23.48	%42.03	517,567,084	% 3.89	%15.15	573,880,530	% 9.21	%19.01	4,839,948,830
HABERLEŞME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KURUMSAL ALTYAPI	-	-	-	-	-	-	264,600,000	%2.10	%3.76	-	-	-	-	-	-	264,600,000
SAĞLIK	43,786,700	%0.71	%1.30	31,619,537	%0.47	%0.81	37,102,549	%0.29	%0.53	60,353,021	% 0.45	%1.77	64,498,424	% 1.03	%2.14	237,360,230
SANAYİ	86,469,145	%1.39	%2.58	88,901,345	%1.33	%2.29	198,930,000	%1.58	%2.83	398,786,309	% 3.00	%11.67	176,180,000	% 2.83	%5.84	949,266,799
SAVUNMA	523,113,284	%8.44	%15.59	1,166,246,248	%17.44	%29.98	973,378,535	%7.73	%13.83	90,235,632	% 0.68	%2.64	5,999,972	% 0.10	%0.20	2,758,973,671
SOSYAL	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	% 0.00	%0.00	500,000,000	% 8.02	%16.56	500,000,000
TARIM-ORMAN	178,168,000	%2.87	%5.31	7,737,982	%0.12	%0.20	426,589,349	%3.39	%6.06	114,203,194	% 0.86	%3.34	747,450,006	% 11.99	%24.76	1,474,148,531
MUHTELİF*	80,156,520	%1.29	%2.39	47,970,000	%0.72	%1.23	84,000,000	%0.67	%1.19	-	-	-	-	-	-	212,126,520
ULAŞTIRMA	951,532,000	%15.35	%28.36	607,919,637	%9.09	%15.63	1,432,395,432	%11.37	%20.36	1,036,065,009	% 7.79	%30.32	509,939,000	% 8.18	%16.89	4,537,851,078
PROGRAM KREDİLERİ TOPLAMI	2,844,042,937	%45.88	%100.00	2,797,160,486	%41.83	%100.00	5,569,375,291	%44.14	%100.00	9,896,648,501	%74.31	%100.00	2,215,395,000	%51.58	%100.00	24,322,622,216
HAZİNE (ULUSLARARASI SERMAYE PİYASALARINDAN)	2,844,042,937	%45.88	%100.00	2,797,160,486	%41.83	%100.00	4,854,315,291	%38.54	%87.32	8,349,268,501	%62.76	%84.45	2,115,395,000	%33.93	%65.79	20,960,182,216
HAZİNE (DÜNYA BANKASINDAN)	-	-	-	-	-	-	252,530,000	%2.00	%4.54	1,537,380,000	%11.56	%15.55	1,100,000,000	%17.64	%34.21	2,889,910,000
T.EXIMBANK**	-	-	-	-	-	-	452,530,000	%3.59	%8.14	-	-	-	-	-	-	452,530,000
GENEL TOPLAM	6,199,515,691	%100.00		6,687,011,022	%100.00		12,595,797,678	%100.00		13,303,913,182	%100.00		6,234,118,906	%100.00		45,020,356,480

* AKSKF'DEN ALINAN KREDİLER OLUP, BİRDEN FAZLA PROJEYİ KAPSAMAKTADIR.

** İHRACATI TEŞVİK AMAÇLI KREDİLERDİR.

7/6245

01.03.2001 – 01.03.2002 tarihleri arasında gerçekleştirilen iç borç anapara ve faiz ödemeleri aşağıda belirtilmiştir:

1.03.2001-1.03.2002 İç Borç Ödemeleri

	TOPLAM (trilyon TL.)				
		FAIZ			NET ÖDE.
	ANAPARA	FAIZ	VERGISI	NET FAIZ	TOPLAM
2001					
MART	3.195	840	-19	821	4.016
NİSAN	1.977	1.271	-77	1.195	3.172
MAYIS	3.562	2.034	-17	2.017	5.579
HAZİRAN	6.549	1.930	-25	1.905	8.454
TEMMUZ	2.020	2.909	-42	2.868	4.888
AĞUSTOS	3.759	3.937	-7	3.930	7.689
EYLÜL	3.791	3.049	0	3.049	6.840
EKİM	3.572	2.857	-40	2.817	6.389
KASIM	6.875	2.712	-8	2.704	9.579
ARALIK	3.328	2.767	0	2.767	6.095
2001 TOPLAMI	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2002					
OCAK	4.384	3.667	-9	3.658	8.042
ŞUBAT	11.742	2.965	-6	2.959	14.701
MART	3.074	2.961	0	2.961	6.035
2002 TOPLAMI	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
GENEL TOPLAM	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

1 Mart 2001 tarihinden 1 Mart 2002'ye kadar 6.3 milyar dolar anapara, 3 milyar dolar faiz ödemesi olmak üzere toplam 9.3 milyar dolar tutarında dış borç ödemesi gerçekleştirilmiştir.

	(Milyon Dolar)			(Milyar TL)		
	ANAPARA	FAİZ	TOPLAM	ANAPARA	FAİZ	TOPLAM
2001						
MART	248	276	524	232,222	260,425	492,647
NİSAN	826	182	1,008	1,021,421	220,935	1,242,356
MAYIS	270	260	530	314,270	306,400	620,670
HAZİRAN	1,311	347	1,658	1,535,804	401,962	1,937,766
TEMMUZ	167	186	353	221,515	237,709	459,224
AĞUSTOS	193	129	322	270,313	181,724	452,037
EYLÜL	293	140	433	431,386	199,016	630,402
EKİM	193	310	503	310,239	503,824	814,063
KASIM	1,500	274	1,774	2,293,304	418,638	2,711,942
ARALIK	645	359	1,004	942,182	528,875	1,471,057
2001 TOPLAM	**5,646**	**2,463**	**8,109**	**7,572,656**	**3,259,508**	**10,832,164**
2002						
OCAK	152	142	294	211,492	203,346	414,838
ŞUBAT	533	406	939	713,571	540,631	1,254,202
2002 TOPLAM	**685**	**548**	**1,233**	**925,063**	**743,977**	**1,669,040**
GENEL TOPLAM	**6,331**	**3,011**	**9,342**	**8,497,719**	**4,003,485**	**12,501,204**

Bilindiği üzere, öncelikli hedefleri finansal ve makroekonomik istikrarın yeniden tesis edilmesi ve gerekli yapısal reformların hayata geçirilmesi olan Ekonomik Program çerçevesinde Dünya Bankası ve ağırlıklı olarak Uluslararası Para Fonu (IMF) kaynaklarından dış finansman desteği sağlanmaktadır.

Halihazırda yürütülen Ekonomik Program, orta vadede faiz dışı fazla hedeflemekte, verilecek yüksek faiz dışı fazlayı uygulayacağı aktif ve esnek borç yönetimi ile birleştirerek piyasa güveninin yeniden tesis edilmesini, dolayısıyla kamu borcunun çevrilebilmesini kolaylaştırmayı da esas almaktadır. Dolayısı ile gerek yeni program döneminde gerekse 2004 ve daha sonraki yıllar için sağlıklı bir kamu borç pozisyonu da Hükümetin vazgeçilmez hedeflerinden birisini oluşturmaktadır.

Bu hedeflere ulaşılması için, harcama ve vergi sistemlerinde güçlü temel reformların uygulamaya konulması, aynı zamanda sosyal alanlarda yapılacak harcamaların yeterli miktarda olması amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, sözkonusu uluslararası kuruluşlardan sağlanan uygun koşullu krediler, Programın öngörülen hedeflerine ulaşmasına, özellikle sürdürülebilir bir kamu borç pozisyonu oluşturulmasına katkı sağlamaktadır. Güçlü bir gelir idaresinin tesisi, harcamalarda mali disiplinin sağlanması ve sağlıklı bir borç kompozisyonunun oluşturulması sonucunda gerek iç gerekse dış borç servisi için gerekli finansmanın temininde zorlukla karşılaşılmayacağı düşünülmektedir.